

TÝŽDEŇ V TEKOVSKÉJ KNIŽNICI

ŠTEFAN RÁCHELA

Tekovská knižnica v Leviciach pripravuje podujatia pre svojich čitateľov počas celého roku, v marci – mesiaci knihy je ich však viac a tento mesiac vrcholil Týždňom slovenských knižníc, keď sa s podujatiami doslova roztrhlo vrece. Aspoň niektoré z nich navštívilo aj POHRONIE.

HUDBA VO FILME, FILM V HUDBE

PONDELOK. Už tradične pripravuje na úvod týždňa bonbónik pre fajnšmekrov hudobný kabinet Tekovskej knižnice. Tentoraz to bolo audiovizuálne podujatie na tému „Filmová hudba: Od kinematografie po digitálnu éru filmu“. V hudobnom kabinete privítala účastníkov riaditeľka Tekovskej knižnice Jana Holubcová (na snímke). Potom odovzdala slovo Zite Müllerovej, ktorá pásmo pripravila v spolupráci s Andreou Götzovou.

Tá nás previedla slovom, obrazom i hudbou dejinami filmu od prvej projekcie bratov Lumierovcov až po súčasnosť. Význam filmovej hudby si človek uvedomí, keď vidí film bez hudby. Ale tak ako hudba obohatila film, obohatil aj film hudbu. Filmová hudba je populárna a ani čas neubral na jej hodnotu. Na programe bola filmová hudba Hollywoodu, európskych krajín ako Veľkej Británie, Francúzska, Talianska, Česka i Slovenska.

AKO POMÁHAJÚ FRANTIŠKÁNI

UTOROK. V odbornom oddelení Tekovskej knižnice konala beseda so Zachejom, Rajmundom a Cypriánom, členmi Menších bratov Františkánov z kláštora v Trstenej, na tému „Dobrovoľnícka práca - pomoc v núdzi“ k Európskemu roku dobrovoľníctva. V publiku boli študentky Pedagogickej a sociálnej akadémie, odboru sociálna práca.

Rehoľu františkánov predstavil Rajmund. Pôvodnú mužskú žobravú rehoľu založil František z Assisi v roku 1209. Ten bol dva roky po svojej smrti (1226) svätorečený a rád sa rozvíjal. V súčasnosti je na Slovensku 7 františkánskych kláštorov. Jeho členovia skladajú sľub chudoby, čistoty, poslušnosti. Pod dočasnými sľubmi žijú okolo 6 rokov, potom sú kandidáti definitívne prijatí do rehole zložením slávnostných (doživotných) sľubov. Venujú sa bezdomovcom, Rómom, utečencom po získaní azylu.

Rajmund pracuje z bezdomovcami a Cigánmi. „Treba bojovať s predsudkami, vidieť konkrétneho človeka,“ povedal. Cyprián

tiež pracuje s bezdomovcami. Chodí k nim k sestram Matky Terezy, ktoré prevádzkujú tzv. Bellehem. Úroda sa môže prejavíť aj po rokoch. Človek tam sám rastie. Občas pomôžu aj celebrity, nakúpia potraviny.

Zachej pomáha v nemocnici. „Kým moji bratia sú na ceste, ja som na konci cesty,“ povedal na úvod. „V nemocnici plynie čas inak.“ Pomáha onkologickým, nevyliciteľne chorým pacientom. Z Františkánov je tam len on, pôsobia tam aj z rehole Hospitalov (známi ako Milosrdní bratia). Často je najdôležitejšie len sedieť pri posteli, držať chorého za ruku. Priblížiť sa cez skatky lásky. Pomôcť nieť kríž, aby cítil, že mu niekto chce pomôcť. Dá sa to. Niekedy je úspech dať chorému piť striekačkou. Na takúto pomoc zdravotné sestry nemajú čas. Mali by to robiť ošetrovatelia, ale tých je málo. „Človek chce obohatiť a príde obohatený. Chori nesmú byť v utrpení sami. Tam človeku klesá vlastné ego a myslí na iných,“ zamýšľal sa Zachej. Ako povedal, v bóli vidí nádej, utrpenie ľudí spája.

„Este sme ani nezačali horieť,“ odpovedal Zachej na otázku, ako sa vyrovnávajú s prípadným vyhorením. „Treba si však aj priznať, že máme limity. Dôležité je byť tu pre niekoho,“ povedal. Pre nich je dôležité bratstvo, spoločné modlitby. Chceme byť takýto, vychádza to z viery.

Oproti zdravotným sestram majú výhodu v tom, že keby na nich prišiel pocit vyhorenia, môžu si dať prestávku. Môžu sa napríklad utiahnuť do pustovne. „Máme taký luxus,“ poznamenal Rajmund.

Františkáni sa ukázali ako sympatickí mladí muži. Boli očividným dôkazom, ako môže človek v ťažkej službe blížnemu rásť.

Nechýbal im šarm a vtip. A pritom bolo na nich vidieť úžasnú pokoru. Publikum bolo také zaujaté ich rozprávaním, že by aj muchu bolo počuť lietať, keby tam bola priletela. Pre všetkých to bol hlboký zážitok.

O LITERATÚRE FAKTU

STREDA. Hostom v hudobnom kabinete bol Jozef Leikert, vysokoškolský pedagóg, publicista, spisovateľ a básnik. Besedu viedla Klára Benčatová. Príležitosť stretnúť sa s ním si nenechali ujsť najmä členovia Literárneho klubu Dúha.

Autor vyjadril potešenie, že je opäť v Leviciach, kde bol na besedách často a vždy to boli krásne stretnutia. Najradšej píše na rodičovskej chalupe v Tesárskych Mlyňanoch. V súčasnosti pracuje na odpočinku pre knihu rozhovorov Luboša Jurika s dvadsiatimi súčasnými slovenskými spisovateľmi.

Leikert hovoril najmä o literatúre faktu, ktorá je len jednou z jeho mnohotvárnej tvorby. Zaujíma ho najmä medzivojnové obdobie a prvé roky budovania socializmu. Počas krátkeho pobytu v USA pochopil, že pre vzbudenie záujmu o históriu je potrebné podávať ju cez príbehy konkrétnych ľudí.

Zaujmal ho 17. november 1939, zatvorenie českých vysokých škôl. Vyhľadal pamätníkov a cez rozhovory s nimi priblížil toto obdobie. Podarilo sa mu nájsť až 150 pamätníkov. Tzv. oral history – ústne podávaná história si vyžaduje poctivosť, porovnávanie materiálov, lebo ľudia si občas aj domýšľajú, zabúdajú, prikrášľujú.

Vždy ho lákali osobnosti, preto značná časť jeho tvorby je venovaná rozhovorom s významnými ľuďmi. Vydal napr. knihy rozhovorom s Jozefom Krónrom, Ladislavom Ťažkým či Ladislavom Mňačkom. Postupne došlo aj na otázky z publika, monológ sa zmenil v diskusiu a Leikert opäť našiel v Leviciach zdatých partnerov.

DEŤOM A O DEŤOCH

ŠTVRTOK. Literárny klub knižnice patril najmladším a najmilším čitateľom. Žiaci I. stupňa levických ZŠ sa stretli so spisovateľom kníh pre deti Petrom Gajdošikom. Besedu viedla Vlasta Kollárová. Spisovateľ žije v Lučenci, kde pracuje ako správca počítačovej siete v škole. Zatiaľ je autorom troch kníh: Zverinec na siedmom poschodí, Zvieratko pre Tadeáša a Pavúčikove dobrodružstvo, ktoré zaujímavým a vtipným obsahom zaujali aj dospelákov. Kniha Zvieratko pre Tadeáša voľne nadväzuje na úspešnú knihu Zverinec na siedmom poschodí, ktorá bola porotou Medzinárodného domu umenia pre deti Bibiana a slovenskej sekcie IBBY zaradená medzi Najlepšie knihy jesene 2006. Štvrtá knižka, ktorá bude o dievčatku - čarodějníčke je u vydavateľa. Na vydanie čaká aj kniha pre dospelých o zážitkoch z vojenčiny. Pre dospelých sa chystá napísať aj hororové poviedky.

